

Europeiska
unionens råd

**Bryssel den 24 november 2015
(OR. en)**

14443/15

**CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235**

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 24 november 2015

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215

Ärende: Rådets slutsatser om kultur i EU:s yttre förbindelser med fokus på kultur i utvecklingssamarbetet
- Rådets slutsatser (24 november 2015)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om kultur i EU:s yttre förbindelser med fokus på kultur i utvecklingssamarbetet som antogs av rådet vid dess 3428:e möte den 24 november 2015.

Rådets slutsatser om kultur i EU:s yttre förbindelser med fokus på kultur i utvecklingssamarbetet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

1. SOM ERINRAR om att unionen och dess medlemsstater i artikel 167.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt uppmanas att främja samarbetet med tredjeland och behöriga internationella organisationer på kulturområdet, medan unionen i artikel 167.4 uppmanas att beakta de kulturella aspekterna då den handlar enligt andra bestämmelser i fördragen, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald,
2. SOM UNDERSTRYKER att kultur i EU:s yttre förbindelser, bland annat i utvecklingssamarbetet, är en av prioriteringarna i den europeiska kulturagendan¹ och rådets efterföljande arbetsplaner för kultur² och att sektorsövergripande samarbete är viktigt för att öka samstämmigheten mellan olika politikområden, vilket betonas i några av rådets nyligen antagna slutsatser³,
3. SOM BEAKTAR att unionens politik på området för utvecklingssamarbete i enlighet med artikel 208 i EUF-fördraget ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder och att unionens och medlemsstaternas politik för utvecklingssamarbete ska komplettera och förstärka varandra,

¹ Godkändes genom rådets resolution av den 16 november 2007 om en europeisk kulturagenda (EUT C 287, 29.11.2007, s. 1).

² Den senaste är arbetsplanen för kultur (2015–2018) (EUT C 463, 23.12.2014, s. 4).

³ De senaste är rådets slutsatser av den 26 november 2012 om kulturpolitisk styrning (*cultural governance*) (EUT C 393, 19.12.2012, s. 8).

4. SOM ERINRAR OM Förenta nationernas antagande av Agenda 2030 för hållbar utveckling⁴, som i flera av målen innehåller uttryckliga hänvisningar till kultur, samt om rådets slutsatser av den 16 december 2014 om en omdanande agenda för tiden efter 2015⁵ i vilka man konstaterar att kulturen, inbegripet världens kulturarv och de kulturella och kreativa näringarna, kan spela en viktig roll när det gäller att uppnå en hållbar och inkluderande utveckling,
5. SOM BETONAR att EU vägleds av det faktum att alla mänskliga rättigheter, oavsett om de är medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala eller kulturella, är universella, odelbara samt beroende av och förbundna med varandra⁶,
6. SOM ERINRAR OM att EU och dess medlemsstater har anslutit sig till, och således har åtagit sig att genomföra, 2005 års Unescokonvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, där det bland annat betonas att det är nödvändigt att införliva kultur som ett strategiskt inslag i utvecklingspolitiken och att den kulturella mångfalden bara kan skyddas och främjas om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter garanteras,

SOM ÄR ÖVERTYGAT OM att kulturen måste utgöra en del av en strategisk och övergripande strategi för unionens yttre förbindelser och utvecklingssamarbete med tanke på dess betydande kapacitet att stärka dessa politikområden genom att bidra till uppbyggnaden av långsiktiga förbindelser som bygger på direkta kontakter mellan personer, ömsesidig förståelse, tillit och trovärdighet,

SOM BEAKTAR Europeiska unionens och medlemsstaternas respektive behörighetsområden samt subsidiaritetsprincipen,

⁴ Vid FN-toppmötet om hållbar utveckling (i New York den 25–27 september 2015) antogs Agenda 2030 för hållbar utveckling ("Förändra vår värld"), med bland annat en enda uppsättning globala mål för hållbar utveckling som kommer att ersätta millenniemålen: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁵ 16716/14.

⁶ EU:s riktlinjer om mänskliga rättigheter vad gäller yttrandefrihet online och offline (dok. 9647/14).

BETONAR FÖLJANDE:

Kultur i EU:s yttre förbindelser

7. För att kunna förverkliga kulturens potential att bli en viktig del av de yttre förbindelserna räcker det inte med att framhålla de europeiska kulturernas mångfald, man måste också sträva efter att skapa en ny anda av dialog, ömsesidigt lyssnande och lärande, gemensam kapacitetsuppbyggnad och global solidaritet⁷ i enlighet med rekommendationerna i den förberedande åtgärden för kultur i EU:s yttre förbindelser⁸ och rapporten om kultur och yttre förbindelser med Kina⁹.
8. Det föreligger dock ett behov av att bättre samordna insatserna i riktning mot ett strategiskt europeiskt tillvägagångssätt i syfte att på ett enhetligt och konsekvent sätt integrera kulturen i EU:s yttre förbindelser och bidra till att unionens och medlemsstaternas åtgärder kompletterar varandra. Ett sådant upplägg skulle bland annat inbegripa tematiska och geografiska prioriteringar, realistiska mål och resultat, målgrupper, gemensamma intressen och initiativ, bestämmelser om finansiering, medborgardeltagande och genomförandemetoder.
9. Ett strategiskt tillvägagångssätt på EU-nivå skulle också göra det möjligt att hantera aktuella utmaningar, som migrationskrisen, radikalisering, främlingsfientlighet, förstörelse av och hot mot kulturarvet samt olaglig handel med kulturföremål, på ett mer effektivt sätt.

⁷ Också i linje med Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2011 om de kulturella aspekterna i EU:s yttre åtgärder.

⁸ Den förberedande åtgärden för kultur i EU:s yttre förbindelser som initierades av Europaparlamentet 2012 genomfördes under perioden 2012–2013 i syfte att stödja pågående strategireflektion och strategiutformning när det gäller att stärka kulturens roll i de yttre förbindelserna och för att underlätta det kommande arbetet på detta område. Den slutliga rapporten offentliggjordes 2014: <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>

⁹ *A strategy for EU-China cultural relations*: rapport från expertgruppen för kultur och yttre förbindelser – Kina (november 2012).

Kultur i utvecklingssamarbetet

10. Att främja en konsekvent politik är särskilt avgörande för utvecklingssamarbetet, med tanke på den viktiga roll som medlemsstaterna och EU spelar på detta område och också med tanke på Agenda 2030 för hållbar utveckling.
11. Kultur utgör en väsentlig del av utvecklingens mänskliga, sociala, ekonomiska och miljömässiga dimension och är därför av avgörande betydelse för en hållbar utveckling, med tanke på att
 - de dynamiska kulturella och kreativa sektorerna, inklusive kulturarvet, i partnerländerna kan bidra till fattigdomsminskning, eftersom de är viktiga katalysatorer för tillväxt, sysselsättning, social sammanhållning och lokal utveckling,
 - kultur, liksom främjande av och respekt för den kulturella mångfalden, spelar en viktig roll i samband med konfliktförebyggande, fredsbyggande åtgärder och försoning i konfliktområden och tidigare konfliktområden,
 - interkulturell dialog främjar ökad förståelse och underlättar starkare partnerskap mellan berörda parter,
 - en oberoende kultur- och mediesektor är en grundläggande förutsättning för åsiktsfrihet och yttrandefrihet, kulturell mångfald, aktivt demokratiskt medborgarskap och en hållbar demokratisk utveckling,
 - antagandet av särskilda strategier för kultur och utvecklingssamarbete leder till mer effektiva och hållbara åtgärder på ett stort antal områden.

12. För att fullständigt kunna utnyttja kulturens stora potential för utvecklingssamarbete bör man dock utarbeta en mer helhetsinriktad strategi som inbegriper en integrering av den kulturella dimensionen i utvecklingsprogrammen och ett lämpligt stöd till kulturaktörer på längre sikt i stället för engångsinsatser.
13. Ett sådant upplägg skulle bland annat kunna bygga på följande beståndsdelar:
- Ett erkännande av att kulturen har ett värde i sig och av kultur som ett instrument för utvecklingssamarbete.
 - Fastställande, på grundval av en samsyn om enhetlighet och samstämmighet, av praktiska sätt att integrera den kulturella dimensionen när man utarbetar sektorsspecifika utvecklingsprogram.
 - Stöd för en strukturerad och långsiktig utveckling av de kulturella och kreativa sektorerna i partnerländerna, särskilt vad gäller kapacitetsuppbyggnad, kulturpolitisk styrning och system för immateriell äganderätt.
 - Ökade insatser för att skydda och bevara världens materiella och immateriella kultur- och naturarv.
 - Främjande av undervisningens roll när det gäller att främja pluralism, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och jämställdhet mellan kvinnor och män.
 - Fastställande av ett realistiskt antal prioriterade åtgärder som regelbundet kan ses över för att man ska få en klar uppfattning om projektresultaten och deras bidrag till hållbar utveckling och fattigdomsminskning liksom till social sammanhållning, tillväxt och sysselsättning.

- Komplementaritet mellan unionens, medlemsstaternas och andra aktörers befintliga program och finansieringssystem och finansieringsinstrument och, vid behov, ökade möjligheter att stödja kulturella initiativ inom ramen för dessa.
- En nedifrån-och-upp-strategi som främjar nationellt och lokalt egenansvar, involverar partnerländer och får samtliga berörda parter att engagera sig, särskilt icke-statliga organisationer, det civila samhället och den privata sektorn.

14. Ett snabbt agerande är särskilt viktigt med tanke på det kommande genomförandet och den kommande övervakningen av målen för hållbar utveckling i Agenda 2030¹⁰ för att se till att kulturen beaktas i tillräckligt hög grad och kan fullgöra sin uppgift i detta avseende.

MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN UPPMANAS DÄRFÖR ATT

15. delta i en ad hoc-arbetsgrupp som Luxemburg kommer att stå värd för. Denna grupp ska bidra till utarbetandet av en konkret, evidensbaserad, gemensam och långsiktig strategi för kultur och utvecklingsamarbete.

För att göra det lättare för relevanta aktörer på fältet att agera på ett samstämmigt sätt ska gruppen samla in och utbyta bästa praxis när det gäller kultur och utvecklingsamarbete och undersöka empiriska bevis för kulturens inverkan på utvecklingen.

Det kommer att vara en informell grupp med frivilligt deltagande, som kommer att sammanträda under den inledande perioden 2016–2017. Den kommer att stå öppen för aktörer från både kulturområdet och utvecklingsområdet, i synnerhet medlemsstaterna (särskilt innevarande och kommande rådsordförandeskap), kommissionen, Europaparlamentet, relevanta internationella organisationer som är aktiva inom kultur och utveckling, partnerländer, externa partner, särskilt European Union National Institutes for Culture (EUNIC), samt det civila samhällets och icke-statliga organisationers plattformar.

Resultaten av gruppens arbete ska läggas fram för rådets berörda förberedande organ, särskilt på området för kultur och utvecklingsamarbete.

¹⁰ Särskilt målen nummer 4 (delmål 4.7), 8 (delmål 8.9), 11 (delmål 11.4) och 12 (delmål 12.b).

DESSUTOM UPPMANAS KOMMISSIONEN ATT

16. stärka kulturen som en särskild dimension av insatserna för utvecklingssamarbete,
 17. tillsammans med unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik utveckla och för rådet lägga fram ett mer strategiskt förhållningssätt till kultur i de yttre förbindelserna, som bygger på de principer som anges ovan och som bland annat bör stödja konstnärlig frihet, kulturell yttrandefrihet och respekt för den kulturella mångfalden och kulturarvet.
-